

Nieuw innovaties: vaak veel-belovend

Yolanda van der Graaf

Wat komt er van al die mooie innovaties in de geneeskunde terecht? Blijven er te veel op de plank liggen, zoals je vaak hoort? Twee jaar geleden publiceerden wij onze eerste '5 jaar later' over de implementatie van wat eens veelbelovend leek. En om de lat maar gelijk flink hoog te leggen was dat ook nog eens een schoolvoorbeeld van een prachtige innovatie: de endovasculaire behandeling van een acuut herseninfarct (D271 online). Het is een van de grote, stevig onderbouwde ontwikkelingen van het afgelopen decennium.

Deze week kunnen we beoordelen of de flexibele toegangspoort waarmee grote adenomen en vroege rectumcarcinomen minder invasief worden verwijderd, de belofte heeft ingelost (D2316). Deze techniek is karakteristiek voor hoe het menig potentieel veelbelovende techniek vergaat in de kliniek. Een lange weg, die je misschien toch wel moet bewandelen want een snellere heeft een hoge prijs. Kijk maar naar de renale denervatie. Te vroeg en tegen veel beter weten in werden patiënten met resistente hypertensie behandeld met kathetergestuurde renale denervatie (D629 online). Ook een schoolvoorbeeld, maar dan van hoe het niet moet: je laten bedotten door matige studies, je laten leiden door de gelovers en je onvoldoende afvragen of therapieresistente hypertensie echt bestaat.

Van de 17 '5 jaar laters' die wij publiceerden bleken er zeker 6 ook echt veelbelovend. Naast die 17 waren er ook nog eens 8 auteursgroepen die niet wilden schrijven over de balans na 5 jaar omdat het toch allemaal wat anders uitpakte.

Maar alleen maar plussen en minnen aan nieuwe innovaties toekennen is te simpel. Dat geldt zeker voor beeldvormend onderzoek. Zo kun je weliswaar met PET amyloïd herkennen bij patiënten met Alzheimer (D808 online), maar leidt dat tot betere zorg? En ook van de wat minder succesvolle innovaties kun je veel leren. Tot nu toe heb ik het overtuigende bewijs dat succesvolle innovaties eerder bij de patiënt kunnen zijn nog niet gezien. Soms kun je dat achteraf concluderen, maar daartegenover staan evenzovele observaties van te vroeg, te snel en te graag waardoor de patiënt uiteindelijk slechter af was.

– y.vandergraaf@ntvg.nl